

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 330/2023-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Dentons Europe CS LLP, organizačná zložka, Bottova 2A, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Peter Kubina, proti uzneseniu Okresného súdu Galanta č. k. 19 P 17/2023-117 zo 7. februára 2023 a uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 11 CoP 12/2023-169 zo 4. apríla 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkové okolnosti prípadu

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 12. mája 2023 domáha vyslovenia porušenia základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na starostlivosť o deti a ich výchovu podľa čl. 41 ods. 4 ústavy a podľa čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na rešpektovanie rodinného a súkromného života podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru uznesením Okresného súdu Galanta (ďalej len „okresný súd“) č. k. 19 P 17/2023-117 zo 7. februára 2023 (ďalej aj „napadnuté uznesenie okresného súdu“) a uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 11 CoP 12/2023-169 zo 4. apríla 2023 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“). Navrhuje napadnuté uznesenia zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a priznať mu náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že okresným súdom je pod sp. zn. 21 P 52/2022 vedené konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej [REDACTED], [REDACTED] (ďalej aj „maloletá“). Na základe návrhu

sťažovateľa (otca) bolo uznesením Okresného súdu Bratislava III č. k. 37 P 16/2022-53 z 15. februára 2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 20 CoP 47/2022-136 z 29. apríla 2022 nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol upravený styk sťažovateľa s jeho maloletou dcérou každý párný týždeň v kalendárnom roku od soboty od 9.00 h do nedele do 18.00 h a každú stredu v kalendárnom roku od 15.00 h do 18. 00 h s tým, že sťažovateľ si maloletú prevezme a po ukončení styku maloletú odovzdá v mieste bydliska matky. Následne v zmysle návrhov sťažovateľa okresný súd, ktorému bola vec postúpená ako súdu miestne príslušnému, nariadil neodkladné opatrenia, ktorými upravil styk sťažovateľa s maloletou aj počas letných prázdnin (uznesenie č. k. 21 P 52/2022-224 z 1. júla 2022) a počas vianočných prázdnin (uznesenie č. k. 21 P 216/2022-41 z 2. decembra 2022).

3. Napadnutým uznesením okresný súd zamietol návrh sťažovateľa na zrušenie doteraz nariadených neodkladných opatrení, ktorými bol upravený jeho styk s maloletou [REDAKOVANÉ], t. j. uznesenia Okresného súdu Bratislava III č. k. 37 P 16/2022-53 z 15. februára 2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 20 CoP 47/2022-136 z 29. apríla 2022 a uznesení okresného súdu č. k. 21 P 52/2022-224 z 1. júla 2022 a č. k. 21 P 216/2022-41 z 2. decembra 2022 (prvý až tretí výrok), zamietol návrh sťažovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal zverenia maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov (štvrtý výrok), a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (piaty výrok).

3.1. Konštatoval naďalej vyhrotený a konfliktný vzťah rodičov, ktorý im znemožňuje dohodnúť sa na úprave ich rodičovských práv a povinností k maloletej. Z uvedeného je zrejmé, že nenastala zmena tých pomerov, ktoré boli relevantné pre nariadenie neodkladného opatrenia, pričom dočasná úprava pomerov účastníkov je až do právoplatného skončenia konania nevyhnutná. Z tohto dôvodu okresný súd nevyhovел návrhu sťažovateľa na zrušenie dosiaľ nariadených neodkladných opatrení upravujúcich jeho styk s maloletou. Súčasne nepovažoval za opodstatnený ani návrh sťažovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal zverenia maloletej do striedavej osobnej starostlivosti, keďže tento model osobnej starostlivosti nepovažoval aj s ohľadom na vek maloletej za zodpovedajúci záujmu maloletej. Poukázal na skutočnosť, že v prebiehajúcom konaní vo veci samej bolo nariadené znalecké dokazovanie, po ktorého vykonaní a zohľadnení ďalších dôkazov bude môcť konajúci súd posúdiť najvhodnejšiu formu osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

4. O odvolaní sťažovateľa rozhodol krajský súd napadnutým uznesením, ktorým odvolanie proti prvému až tretiemu výroku odmietol ako neprípustné podľa § 386 písm. c) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), uznesenie v jeho štvrtom výroku potvrdil ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP a napokon zrušil piaty výrok o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP.

4.1. V celom rozsahu sa stotožnil s právnym názorom okresného súdu, že v danom prípade neboli splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia a zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. Konštatoval, že v osobnej starostlivosti matky neboli zistené také nedostatky, ktoré by odôvodňovali riešenie danej situácie spôsobom navrhovaným sťažovateľom. Prihliadol tiež na to, že styk sťažovateľa s maloletou riadne prebieha, pričom matka mu v stretávaní nebráni.

II. Argumentácia sťažovateľa

5. Proti napadnutým rozhodnutiam okresného súdu a krajského súdu podal sťažovateľ ústavnú sťažnosť, v ktorej po opise priebehu konania namieta, že:

a) záver okresného súdu o nesplnení podmienok na zrušenie dosiaľ nariadených neodkladných opatrení nie je správny ani dostatočne odôvodnený. Okresný súd sa totiž žiadnym spôsobom nevysporiadal so skutočnosťou, že trestné konanie vedené proti nemu bolo ukončené, čím nastala zmena pomerov a odpadli dôvody, pre ktoré konajúce súdy neodkladne upravili jeho styk s maloletou. Rovnako neboli zohľadnené ani svedecké výpovede preukazujúce jeho osobnosť a taktiež ani pranie maloletej, ktorá sa pred kolíznym opatrovníkom konzistentne vyjadrovala, že má záujem tráviť viac času so sťažovateľom. Okresnému súdu ďalej vytyka, že vo svojom rozhodnutí nevysvetlil ani to, z akého dôvodu je mimoriadne zúžený styk v záujme maloletého dieťaťa;

b) odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu je strohé, nedostatočné a arbitrárne. Sťažovateľ v odvolacom konaní uplatnil aj nové námietky, preto nie je poukaz krajského súdu na § 387 ods. 2 CSP postačujúci. Len na základe toho, že vykonané dokazovanie neumožňuje určiť, ktorý z rodičov má lepšie predpoklady na výchovu o maloletú ■■■ ešte neodôvodňuje zamietnutie jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Sťažovateľ tiež poukazuje na to, že Okresný súd Bratislava III odôvodnil potrebu nariadenia neodkladného opatrenia a obmedzenie jeho styku s maloletou dcérou najmä v tom čase prebiehajúcim trestným konaním, ktoré je však aktuálne už ukončené, čo predstavuje podstatnú zmenu pomerov, s ktorou sa konajúce súdy nevysporiadali. Tvrdí, že odvolací súd sa nezaoberal kvalitou starostlivosti, ktorú sťažovateľ poskytuje maloletej, ale len skonštatoval, že v osobnej starostlivosti matky neboli zistené žiadne vážne nedostatky. Nie je teda zrejmý žiadny dôvod, pre ktorý by malo byť obmedzené základné právo sťažovateľa na výchovu a starostlivosť o maloletú. V uvedenom postupe sťažovateľ identifikuje porušenie jeho v bode 1 označených práv podľa ústavy, listiny a dohovoru, pričom v závere ústavnej sťažnosti poukazuje aj na znalecký posudok vypracovaný ustanovenou znalkyňou ■■■, ktorá potvrdila výborný vzájomný vzťah sťažovateľa a maloletej.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd v prvom rade poukazuje na nie jasne vymedzený rozsah ústavnej sťažnosti, keďže sťažovateľ v dôvodoch ústavnej sťažnosti na jednom mieste uvádza, že namieta len štvrtý výrok uznesenia okresného súdu o zamietnutí jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (bod 7 ústavnej sťažnosti), ktorým sa domáhal zverenia maloletej ■■■ do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. Na inom mieste (bod 30 ústavnej sťažnosti) však už špecifikuje rozsah ústavnej sťažnosti tak, že táto smeruje proti obojm napadnutým uzneseniam okresného súdu a krajského súdu v celom rozsahu, pričom uvedeným spôsobom formuloval aj petit ústavnej sťažnosti. Ústavný súd preto stanovil rozsah svojho prieskumu tak, ako je uvedené v záhlaví tohto uznesenia.

III.1. K namietanému porušeniu označených práv podľa ústavy, listiny a dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu:

7. Pokiaľ ide o tú časť ústavnej sťažnosti, ktorá je nasmerovaná proti napadnutému uzneseniu okresného súdu, ústavný súd, uplatňujúc princíp subsidiarity, konštatuje nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie. Sťažovateľ totiž podal proti predmetnému rozhodnutiu opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom rozhodol v rámci odvolacieho konania krajský súd napadnutým uznesením, ktorého ústavnou akceptovateľnosťou sa v kontexte sťažnostnej argumentácie zaoberal ústavný súd v nasledujúcej časti (III.2.) tohto uznesenia. Príslušným súdom na poskytnutie ochrany proti namietanému porušeniu práv sťažovateľa bol preto odvolací súd. Z týchto dôvodov bolo potrebné v tejto časti ústavnú sťažnosť odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu:

8. Napriek tomu, že sťažovateľ ústavnou sťažnosťou výslovne atakuje napadnuté uznesenie krajského súdu v celom rozsahu, k výroku rozhodnutia o odmietnutí jeho odvolania proti prvému až tretiemu výroku uznesenia okresného súdu neprednáša žiadnu konkrétnu argumentáciu a závery krajského súdu o neprípustnosti jeho odvolania v tomto smere nerozporuje, ale naopak sa s nimi stotožňuje. Ústavný súd preto posudzoval ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu, len pokiaľ ide o potvrdenie uznesenia okresného súdu o zamietnutí návrhu sťažovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia, vo vzťahu ku ktorému sťažovateľ v dôvodoch ústavnej sťažnosti formuluje viaceré výhrady.

9. Vzhľadom na sťažovateľom vymedzený predmet konania, ktorým bolo posúdenie ústavnej udržateľnosti rozhodnutia všeobecného súdu vo veci neodkladného opatrenia, ústavný súd považuje za potrebné osobitne akcentovať, že posudzovanie podmienok na vydanie neodkladného opatrenia je predovšetkým vecou všeobecných súdov (čl. 142 ústavy), pretože tieto závisia od konkrétnych okolností toho-ktorého prípadu. Ústavnému súdu teda z ústavnoprávneho hľadiska neprináleží prehodnocovať názor súdu o dôvodnosti podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ale jeho úlohou je len skúmať, či v tomto konaní boli rešpektované minimálne požiadavky, ktoré tvoria podstatu základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie. Rozhodnutie o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia musí mať rovnako ako iné rozhodnutia predovšetkým zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle, teda musí byť primeraným spôsobom odôvodnené (m. m. IV. ÚS 136/2014, IV. ÚS 332/2018, II. ÚS 427/2020). Všeobecný súd je povinný pri rozhodovaní o neodkladných opatreniach poskytnúť ochranu nielen tomu, kto sa vydania takého opatrenia domáha, ale v rámci ústavných pravidiel tiež tomu, proti komu návrh smeruje (m. m. IV. ÚS 257/2010).

10. Ústavný súd pritom opakovane zdôrazňuje, že k prieskumu súdnych rozhodnutí v rodinnoprávnych veciach pristupuje zvlášť rezervovane, pretože rozhodovanie v týchto právnych veciach sa odvíja od zisťovania a posudzovania skutkových okolností a otázok pred všeobecnými súdmi, ktoré ústavný súd s ohľadom na svoje postavenie nemôže nahrádzať. Je totiž práve

na všeobecných súdoch, aby posúdili konkrétne a aktuálne okolnosti každého jednotlivého prípadu a prijali tomu zodpovedajúce rozhodnutia.

11. Z uvedeného tak vyplýva, že povaha neodkladného opatrenia a tiež predmet samotného konania vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa vedú ústavný súd k určitej zdržanlivosti, no nevylučujú, že i v predmetnom konaní môže dôjsť k porušeniu práv účastníkov konania, ktoré dosahuje ústavnoprávnu intenzitu. Prieskumná právomoc ústavného súdu sa však sústreďuje len na posúdenie toho, či napadnuté rozhodnutie o neodkladnom opatrení nepredstavuje extrémne rozhodnutie založené na svojvôli, resp. iným zásadným spôsobom nezasahuje do základného práva účastníka na súdnu ochranu.

12. Pochybenie ústavnoprávnej intenzity však v prerokúvanej veci sťažovateľa ústavný súd neidentifikoval.

13. V súvislosti s námietkou sťažovateľa týkajúcou sa absencie nedostatku náležitého odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu ústavný súd už opakovane konštatoval, že akceptuje určité zníženie nárokov na dostatočnosť zistenia skutkového stavu a obsiahlosť právnej argumentácie pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, čo je odôvodnené potrebou rýchleho rozhodnutia o nich na účely účinnej dočasnej úpravy pomerov. Ústavný súd tak v zásade pripúšťa obsahový prieskum rozhodnutí o neodkladných opatreniach len z hľadiska ich zjavnej protiústavnosti a arbitrárnosti. Pred rozhodnutím súdu o neodkladnom opatrení totiž nie je priestor na vykonanie dokazovania v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní, pričom zároveň nesmú existovať vážnejšie pochybnosti o potrebe tejto úpravy, a preto rozsah dokazovania je zúžený vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia (IV. ÚS 230/2022).

14. Z relevantných častí napadnutého uznesenia vyplýva, že krajský súd sa s poukazom na konkrétne okolnosti veci plne stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie o nesplnení podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia v súlade s návrhom sťažovateľa, ktorým sa domáhal zverenia maloletej ■■■ do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Aj podľa krajského súdu sťažovateľ neosvedčil nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia s požadovaným obsahom, pričom výslovne v tejto súvislosti akcentoval, že model osobnej starostlivosti zodpovedajúci najlepšiemu záujmu maloletého dieťaťa bude možné určiť až po vykonaní náležitého dokazovania, najmä prebiehajúceho znaleckého dokazovania, čo však prekračuje rámec konania o neodkladnom opatrení. Podľa názoru ústavného súdu krajský súd pri rozhodovaní prihliadal na rodinné pomery komplexne, zohľadňujúc pritom pravidelnú a bezproblémovú realizáciu styku sťažovateľa s maloletou, jeho rozsah a frekvenciu (každý párný víkend v kalendárnom roku a každú stredu v kalendárnom roku od 15.00 h do 18.00 h, pozn.). Argumentácia krajského súdu, ktorú sťažovateľ označuje za strohú, podľa ústavného súdu zodpovedá príslušným ustanoveniam vo veci aplikovaných právnych predpisov týkajúcich sa predpokladov pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení vo veciach starostlivosti súdu o maloleté dieťa.

15. Nie je možné prisvedčiť ani tvrdeniu sťažovateľa, že hlavným dôvodom na neodkladnú úpravu jeho styku s maloletou, ktorú sťažovateľ vníma ako obmedzenie jeho rodičovských práv, bolo trestné konanie iniciované matkou proti jeho osobe a jeho ukončenie tak predstavuje podstatnú zmenu pomerov odôvodňujúcu nariadenie neodkladného opatrenia a zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. Z obsahu uznesení konajúcich súdov rozhodujúcich o opakovaných návrhoch oboch rodičov na nariadenie neodkladných opatrení (bod 2 tohto

rozhodnutia) totiž vyplýva, že dôvodom na okamžitú ingerenciu súdu do pomerov účastníkov bola tá skutočnosť, že rodičia sa v dôsledku ich konfliktného vzťahu dlhodobo nevedia na organizácii styku sťažovateľa s maloletou dohodnúť, pričom sťažovateľ súčasne tvrdil, že matka mu v stretávaní s dcérou bráni. Konajúce súdy preto dospeli k záveru, že na zachovanie práva maloletej ■■■ na rovnocenný a plnohodnotný kontakt aj s jej otcom bolo nevyhnutné neodkladne upraviť rozsah ich styku (bod 22 uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 20 CoP 47/2022-136 z 29. apríla 2022, pozn.).

16. Ústavný súd tak uzatvára, že v danom prípade nezistil žiaden z predpokladov na svoj kasačný zásah. To, že krajský súd (v spojení s okresným súdom) dospel k iným než sťažovateľom preferovaným záverom, samo osebe dôvodnosť ústavnej sťažnosti založiť nemôže. Ako totiž plynie z uvedeného, ústavný súd nepreskúmava podmienky pre (ne)nariadenie neodkladného opatrenia, ale posudzuje len to, či rozhodnutie všeobecného súdu nevybočilo z medzí ústavnosti, čo sa však v prejednávacom prípade sťažovateľa nestalo. Napokon ústavný súd dodáva, že rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky (konkrétne sp. zn. IV. ÚS 1921/17 a sp. zn. I. ÚS 1554/14), na ktoré sťažovateľ poukazuje v ústavnej sťažnosti, sa týkajú posúdenia ústavnej konformity meritórnych rozhodnutí všeobecných súdov, a nie rozhodnutí o neodkladných opatreniach.

17. Keďže ústavný súd nezistil, že by závery krajského súdu premietnuté do napadnutého uznesenia boli svojvoľné alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, či v nesúlade s platnou právnou úpravou, pričom odôvodnenie napadnutého uznesenia je primerané tomu, že ide o rozhodnutie o neodkladnom opatrení, odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

III.3. K namietanému porušeniu základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, základného práva na starostlivosť o deti a ich výchovu podľa čl. 41 ods. 4 ústavy (a podľa čl. 32 ods. 4 listiny) a práva na rešpektovanie rodinného a súkromného života podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru:

18. Ústavný súd súčasne dospel k záveru, že v rozhodovaní krajského súdu o neodkladnom opatrení nebolo zistené ani také pochybenie, ktoré by mohlo indikovať možnosť porušenia v ústavnej sťažnosti označených základných práv sťažovateľa hmotného charakteru podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, podľa čl. 41 ods. 4 ústavy a rovnako ani porušenie jeho práva podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru. Z tohto dôvodu ústavný súd odmietol aj túto časť ústavnej sťažnosti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

19. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 8. júna 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu